

Igy élünk (4)

A háló hossza

Tavalyelőtt a városok közül Siofokon volt a legnagyobb az egy lakosra jutó kiskereskedelmi forgalom — 51 765 forint —, de ugye, ebből nem következhet, hogy itt a legtehetősebbek az emberek. Hiszen a tekintélyes összeget magyarázza az üdülendőek jelenléte. Rögton hozzáfűzhetjük: nemcsak erre az esetre érvényesen, ezért kell a számokkal óvatosan bánni, megkeresni összefüggéseiket. Valamivel megbízhatóbb támpontot kínál az a tény, hogy öt esztendő alatt az egy lakosra számított kereskedelmi forgalom Zalaegerszegen növekedett a leggyorsabban, 80 százalékkal. Azt sem tarthatjuk melleslegesnek, hogy a gyorsan iparosodó városokban a kereskedelmi forgalom az átlagosnál nagyobb iramban bővül, ám a vásárlás, a vásárlási képességek csak részben növekednek, s nem meghatározója az életszínvonalnak.

Hamis azonosság

Tavaly a szocialista iparban foglalkoztatottak havi átlagára 2984 forintot tett ki, ezen belül a fizikai foglalkozásúaké 2877 forint volt. Ami ez utóbbit illeti: az olvasók egy része rögton kétségbe vonhatja az összeget, mivel kevesebbet keres, egy másik része viszont azért, mert többet. Ezek csoportjába nemcsak a bányászok tartoznak — amint azt némelyre hajtó ismereteink alapján hinnék —, hanem a kohászok is, a közlekedési eszköz-iparban dolgozók, a villamosenergia-ipar, a papíripar munkásai.

Mégis, mindennapi életünkben valahogy nem érzékeljük eléggé a munka jellege megszabta keresetkülönbségeket, szinte mindenütt azt hallani, hogy „ez a bér kevés”. Hamis azonosságot hozunk létre iparágak, iparcsoportok, sűrűn népgazdasági ágazatok között, s nehezen vagy sehogysem ismerjük el az egyes munkafajták társadalmi értékének eltéréseit. A munkások órábéré — két esztendője végzett elemzés szerint, ám feltételezhető, az arányok azóta sem változtak lényegesen — Pécsen volt a legnagyobb, az országos átlagot 17,6 százalékkal haladta meg. Megyenket tekintve Komáromban kapták átlagosan a legmagasabb és Somogyban a legalacsonyabb órábért az iparban dolgozó fizikai foglalkozásúak. Az ipari kenyérkeresők havi átlagos bére — 1975-ben — Komárom megyében volt a legtöbb, 3287 forint, ám korántsem biztos, hogy egyben az életszínvonal, s annak növekedése is itt tekinthető a legmagasabbnak. S nem-

csak azért, mert az iparikon kívül sok más fajta foglalkozású ember él egy-egy területre, hanem mert a névleges jövedelmek alapján nem szabad messzemenő következtetéseket levonni, sem az életkörülményekre, sem az életszínvonalra.

Meddig öröm a lakás

Bizonyítva ezt, ha csak hivalkozásnyi példával is: a lakáshelyzet, a száz lakásra jutó lakók számát tekintve, Somogyban a legkedvezőbb. Itt 263 lélek él átlagosan száz lakásban, míg Szabolcs-Szatmár megyében 321. Ha most viszont arra vagyunk kíváncsiak, a negyedik öt-éves tervben a lakásállomány növekedése arányai-ban hol volt a leghatékot-talabb, kiderül — 15,1 százalékkal — Fejér megyében, mennyiségében viszont a főváros után Pest megyében (35 ezer). A lakáshelyzet fontos elem az életszínvonalban — s elgondolkoztató, ha valaki új lakásba költözik, csak rövid ideig tartja ezt gyarapodásnak, életkörülményei javulásának, utána már legtöbbször — mint szociológiai vizsgálatok igazolták — csupán az ezzel járó terheket említi.

Igenek és nemek

Tágabb, a lakás mellett sok más is magába foglaló tényező a kommunális fejlesztés, s itt, 1975-ben, az egy lakosra jutó beruházások összege szerint — a főváros után — Fejér megye vezetett. Mégsem lehetünk bizonyosok abban, hogy a kiadott summa mindenki életkörülményeire egyformán hatott. Sőt, könnyen megtörténhetett, hogy a fejlődés megszüntetett bizonyos ellátási különbségeket, de ugyanakkor újakat teremtett. Hiszen az a település, ahol már van vezetékes ivóvíz, előbbre tart, mint a másik, ahol még nincsen, ám meglehet, ez utóbbiban működik a körzeti szakorvosi rendelőintézet, itt minden gyermeket elhelyeznek óvodában, nem tanítanak szükséggyan-teremben, s szilárd járda kínál zavartalan közlekedési lehetőséget.

Hosszú háló kerítheti csak be mindazt, ami — bár esetleg számításba sem vesszük — közrejátszik életszínvonalunk alakulásában. Igenek és nemek egyaránt megelhetők ebben a háló összefogta tar-kaságban, azaz időről időre az is bekövetkezhet, hogy életszínvonalunk egy ideig nem emelkedik, sőt — mivel

gyermek született, s az ad-dig két- vagy háromfelé osz-ló jövedelem most már há-rom vagy négy részre tago-lódik — átmenetileg csök-ken. Ellentmondások pl. a nyugdíjasok helyzetének ala-kulása is, mert a nyugdíjak átlagos összegének növeke-dése ellenére, sokuk megél-hetése vált nehezebbé az ár-emelkedések miatt. Ezért képletes hálónknak nemcsak összefognia kell a sokfajta tényezőt, hanem óvnia is azokat. Ügyelni arra, semmi se csúszson ki a hálósze-mekből, mert így valószínűsít-hető az a feladat, hogy hosz-szabb távon át minden csalá-d életszínvonalja folyama-tosan, egyrészt a munkától függően, eltérő mértékben, másrészt a szociálpolitika-nak köszönhetően, egymás-hoz közelítve emelkedjék.

Mészáros Ottó
(Következik:
A „részvényesek”)

Úttörőtáborok az ország legszebb vidékein

Az idei vakációban több mint 150 ezer kisdobos és úttörő számára szerveznek táborozást — mondották el a Magyar Úttörők Országos Szövetségében. Hazánk legszebb hegyvidékein és a tavak mentén újabb táborhelyek létesülnek, így a tavalyinál is több, összesen 3200 úttörőközösség verhet sátrat.

Ezen a nyáron összesen 140 járási, városi és megyei tábor lesz a vakációzó gyerekek élményeinek színteré, míg 700—800 csapat önállóan, saját felszerelésével táborozik. Ebben az esztendőben is számos úttörőcsapat választja a 15-féle vándortáborozási lehetőséget. A részt vevő tízezer gyerek azaz a céllal indul útnak, hogy megismerkedjen és bejárjon egy-egy festői vidéket, felkutasson történelmi nevezetességeket, megismerkedjék hazánk felszabadítása, az ellenállási és partizánmozgalom történetével.

A gyereksereg szünetjének megszépítéséhez jelen-

tős anyagi támogatást adnak a tanácsok. Az Állami Ifjúsági Bizottság 30 ezer, egyenként 200 forintos utalvánnyal járul hozzá a táborozáshoz.

Autós találkozó

Az idén a tizenharmadik alkalommal rendezik meg húsvétkor Kőszegen és Szombathelyen a nemzetközi autós találkozót. Az eseményre a magyarokon kívül főleg a szomszédos Ausztriából, Jugoszláviából, valamint Csehszlovákiából jelentek sokan érkezésüket.

Pártnapok Szegeden és a járásban

A jövő héten folytatódik a pártnapok Szegeden és a járásban. A következő helyeken tartanak pártnapi előadást.

Szegeden
Március 21-én, hétfőn 14 óra 30-kor a KSZV Jutagyrában Urbán Lajos, a Volán dolgozó részére Vincze János, 16 óra 30-kor a CSOMI-TERV-nél Csonka István, 17 óra 30-kor a Belváros II-es párt-szervezetnél Lajkó Ferenc, 18 óra 30-kor a szeged-szöregi párt-szervezetnél Sári János lesz az előadó.

Március 22-én, kedden 14 óra 30-kor a kéziszerszám-gyárban Prágai Tibor, 15 óra 30-kor a DELEP-központban

Horváth Gyula, 16.30-kor a városi tanácsnál Juratovics Aladár tart pártnapot.

Március 23-án, szerdán 14 óra 30-kor a paprikafeldolgozó vállalatnál Hernádi János, 14 óra 30-kor a DEFAG-nál dr. Konecz János, 16 óra 30-kor a Magyar Nemzeti Banknál a pénzügyi dolgozóknak Veress Ferenc, az ATIVIZIG-nél dr. Boldizsár Sándor, 17 óra 30-kor a Dugonics Általános Iskolában Vántus Istvánné tart pártnapot.

Március 24-én, csütörtökön 14 óra 30-kor a MAHART tápéi hajójavítónál Balogh József, 14 óra 30-kor a cipőgyárban Vajdas Józsefné, 15 óra 30-kor a CSOMEGA dolgozóinak Kovács János, 17 óra 30-kor a rókusi partházban dr. Lugosi József, az alsóvárosi párt-szervezetnél Baranyi Istvánné lesz az előadó.

Március 25-én, pénteken 14 óra 30-kor a Szemklinikán dr. Konecz János, 17 óra 30-kor a Belváros I-es párt-szervezetnél dr. Varga Dezső tart pártnapot.

A szegedi járásban

Március 21-én, hétfőn a forráskúti művelődési házban 19 óra 30-kor Madarász Antal, a Szegedi Állami Gazdaság ásothalmi körzetében 16 óra 30-kor Pászti Lajos, a Szegedi Állami Gazdaság központi irodájában 16 óra 30-kor dr. Gárgyán József lesz az előadó.

Március 22-én, kedden a móránalmi Egyetértés Mgtsz-ben 15 óra 30-kor Molnár Sándor, a Szegedi Állami Gazdaság öthalmi körzetében 16 óra 30-kor Gósi János, a Szegedi Állami Gazdaság pusztamérgesi körzetében 16 óra 30-kor Kószó István tart pártnapot.

Március 25-én, pénteken az ópusztaszeri partházban 16 óra 30-kor Wiegand Gyula tart pártnapot.

Víg özvegy

Bemutató a Szegedi Nemzeti Színházban

Hernádi Oszkár felvétele

A víg özvegy (Gallay Judit) és Daniló (Szabady József)

tűzte műsorára. A katonakarmester e művéről írta a kortárs kritika, hogy új stílust teremtett, forradalmasította a műfajt, szereplőit valódi szenvedélyek fűtik, muzsikája összetett, differenciáltabb, részletesebb, árnyaltabb előidéinél, s a szenvedély kihát a színészi játékra, sőt a közönségre is. Csak hogy ez a bizonyos forradalom több mint hét évtizede volt, s úgy tűnik, az operettek világában könnyebben fakulnak az újító zászlók, hamar kihunynak az igaznak hitt, nagy szenvedélyek. Mi maradt e korabeli szenzációból mára? Vajmi kevés. Még az a néhány „fűlbemászó dallam” is hervadtabb, amin állítólag nem fog az idő. A viccek avitak, a poénok fáradtak, a látvány szegényes pompája sem nyújt sok kárpótlást.

Angyal Mária rendezése nem következetes. Nem döntötte el, hogy mit emel ki, mire koncentrált, mely szálat erősíti. Így aztán az első felvonás nehezkésen, vontatottan indul, a második dinamikusabb, több teret kap a humor, a játék, de jóval lehetőségei alatt. A harmadik pedig revűsített — a szokásos félsztriptízzel és fáradt kánkánnal fűszerezett — hosszú finálé. Sándor La-

jos jó érzékkel tapintott rá, hogy a szegényes krepp-papír-pompa rosszabb és olcsóbb megoldás, mint a választott puritanizmus. Izléssel alakított jó játékeret néhány stílus-teremtő motívumból. Vágvölgyi Ilona jelmezei színesek, fodrosak, lebegők — az operettek törvényei szerint. A szereplők közül hiányzik a motor, a dinamizmust, a lendületet képviselő és biztosító igazi játékmester. A beugrások nyilván több helyen megtörték az eredeti elképzeléseket, ám így is többet vártunk a szereplőktől. A vendégként fellépő Gallay Juditnak szép hangja, vonzó megjelenése biztosítja a sikert. Korrekt alakítás Szabady Józsefé, Katona Andrásé, Máriáss Józsefé. Kevésbé tettett Fekete Mária és a kis-sé felszegen mozgó, skatulyából kihúzott, snájdig Poór Péter. B. Déry Máriának néhány pillanat elegendő, hogy egy mozdulattal, egy hanggal és gesztussal stílust teremtsen. Talán ezt az ironikus, kicsit groteszk felhangot hiányoltuk a rendező szemléletében, és a színészi játékban. A Csala Benedek vezette zenekar tisztességgel végezte nem is kis feladatát.

Tandi Lajos

A Juhász Gyula Művelődési Központ programja

Vasárnap délelőtt 10—12 óráig gyermekfoglalkozást tartanak. Mese, játék, tánc-tanulás fogadja a kicsinyeket. Minden alsó tagozatos általános iskolás szeretettel várnak.

Délután Táncházzal lesz a művelődési központban. Közreműködik Szabó Péter és felesége, eleki táncosok, akik bemutatják a makkfalvi, a tápéi csárdást és ugróst, valamint a méhkeréki, a széki és az eleki táncokat. A program délután 4 óra körül kezdődik.

Hétfőn „Isztambul, a mecsetek városa” címmel dr. Bagdi Sándor tart ismeretterjesztő előadást este 8 órai kezdettel.

Úti élmények Olaszországból

Dr. Jakucs László tanársegítő egyetemi tanár tart holnap, hétfőn este 8 óra körül vetített képernyőn előadást olaszországi úti élményeiről az Eptőipari Szövetkezet Lenin körüli klubjában.

NDK-könyvkiállítás Szegeden

A Német Demokratikus Köztársaság és a Magyar Népköztársaság kulturális minisztériumainak kiadói és könyvterjesztői együttműködéséből született szerződés értelmében, a Budapesti Nemzeti Galéria után Szegeden a Bartók Béla Művelődési Központban is megrendezik az NDK könyvkiállítását. Március 22-én kedden, délután 4 óra körül nyitják meg ünnepélyesen, s az anyag március 30-ig látható. Reprezentatív áttekintést

nyújt a baráti ország könyvkiadásairól, a tudományos és szakirodalom, a szépirodalom, a gyermek- és ifjúságirodalom, valamint a művészeti és zeneirodalom közel kétezer művét, kiadványát mutatják be — zömmel a legutóbbi két év terméséből. Jelentős helyet kapnak a kiállításon azok a művek, melyek a Nagy Októberi Szocialista Forradalom győzelmeinek világtörténelmi hatását méltatják. Látható lesz reprezentatív

válogatás magyar szerzőknek az NDK-ban, német fordításban megjelent munkáiból, valamint a közös kiadású művekből. A faksimile kiadások mellett az „NDK legszebb könyvei” 1975—76-ból szemléltetik, hol tart ma a könyvművészet a baráti német államban. A hanglemekollektió különleges darabjait ígérik a Beethoven-művek: idén ünnepli a világ a zeneszerző halálának 150. évfordulóját.